

Asia: VN/4305/2022

Lausuntopyyntö maalittamisen rikosoikeudellista sääntelyä koskevasta arviomuistiosta

Yleistä

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Julkiset oikeusavustajat kiittävät lausumapyynnöstä ja lausuvat seuraavaa.

Julkiset oikeusavustajat ry kannattaa maalittamisen säätämistä rangaistavaksi

Julkiset oikeusavustajat pitävät tärkeänä sitä, että yhteiskunnassa säännellään myös mahdollista viranomaisiin tai muihin toimijoihin kohdistuvaa maalittamista. Asiasta säänneltäessä tulisi ottaa huomioon taloudellisissa vaikutuksissa se, että maalittaminen voi olla monimutkainen ja oikeudellisesti epäselvä asia, jossa todennäköisesti tulee olemaan oikeudellisen avun tarvetta myös asian vastaajille tai rikoksesta epäillyille jo varhaisessa vaiheessa prosessia. Tämä tulee lisäämään painetta julkisen oikeusavun puolella ja tämä tulisi ottaa huomioon julkisen oikeusavun resursseista päätettäessä.

Maalittamisen määritelmä

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Ei lausuttavaa

Tarve säätää maalittaminen rangaistavaksi ja rangaistavaksi säätämisen edellytykset

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Julkiset oikeusavustajat ry kannattaa yllä todetuin tavoin maalittamisen säätämistä rangaistavaksi.

Maalittamisen tunnusmerkistö

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Ei lausuttavaa

Maalittamisen rangaistusasteikko

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Arviomuistiossa alustava rangaistusehdotus on sakkoa tai puoli vuotta/vuosi vankeutta. Julkiset oikeusavustajat toteaa yhden vuoden maksimirangaistuksen asettuvan sinällään varsin hyvin suhteessa muiden tekojen rangaistusasteikkoon. Esimerkkeinä todettakoon viestintärauhan rikkomisen enimmäisrangaistuksen olevan kuusi kuukautta, vainoamisen osalta maksimirangaistus on kaksi vuotta. Julkiset oikeusavustajat ry on siinä käsityksessä, ettei törkeää tekemuotoa maalittamiseen oltaisi säätämässä.

Julkiset oikeusavustajat toteaa, että maalittamisella voidaan pahimmillaan koettaa vaikuttaa merkittävästi virkamiehen, viranomaisen ja/tai tuomioistuimen toimintaan ja riippumattomuuteen, ja siten pyrkiä halvaannuttamaan oikeudenhoito ja koko oikeusjärjestelmämme toimivuus.

Kaikkeen edellä todettuun nähden Julkiset oikeusavustajat arvioi toisaalta, että maksimirangaistus kaksi vuotta vankeutta voisi ottaa paremmin huomioon erityisen moitittavat ja paheksuttavat teot, olkoonkin, että nämä teot voisivat tulla rangaistavaksi myös muiden rikosten tunnusmerkistöjen perusteella. Julkiset oikeusavustajat jättää asian lainsäätäjän harkintaan.

Maalittamisen yritys

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Ei lausuttavaa

Syyteoikeusjärjestelyt

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Ei lausuttavaa

Salaiset pakkokeinot ja salaiset tiedonhankintakeinot

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Ei lausuttavaa

Ehdotusten vaikutukset

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Julkiset oikeusavustajat toistaa yllä esitetyn näkemyksensä, että maalittamisen, kuten muidenkin tekojen kriminalisoiminen ylipäänsä, tulee väistämättä lisäämään painetta myös julkisen oikeusavun resurssointiin.

Muut asiat

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Julkisiin oikeusavustajiin voi kohdistua maalittamista tai muuta virkaan liittyvää oikeustoimien käyttöä. Myös julkisille oikeusavustajille tulisi yhdenmukaisesti esittää työnantajan puolelta oikeusavustaja tai mahdollisuus hankkia haluamansa oikeusavustaja työnantajan osoittamilla varoilla. Työntekijän oikeudellisen avun saamisen ei tulisi riippua yksittäisen viraston omasta ratkaisusta tai viraston resursseista. Lakiesitys maalittamisesta jää tosiasiallisesti tehottomaksi jos viranomaisilla ei ole mahdollisuutta vaatia oikeutta maalittamisen kohteeksi jouduttuaan ja saada asianmukaista oikeudellista apua työnantajavirastonsa laskuun

Kyllönen Anssi
Itä-Suomen oikeusapu ja edunvalvonta - Julkiset oikeusavustajat ry